MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA
UPRAVA RIBARSTVA - UPRAVLJAČKO TIJELO

Priručnik za korištenje sustava FISHNET u provedbi operacija u okviru LRSR

verzija 1.0., lipanj 2025.

SADRŽAJ

1 Uvod 2
2 Pristup sustavu FISHNET 3
3 Osnovne informacije o sučelju sustava FISHNET 4
4 Zahtjev za potporu za odabrani projekt 7
Prilog 1 Vrste operacija 16
Prilog 2 Pokazatelji rezultata 25

1 Uvod

Ovaj Priručnik namijenjen je nositeljima projekata u okviru FLAG natječaja koji se provode u sklopu lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu, u skladu sa Pravilnikom o provedbi mjere III.3. „Provedba i upravljanje LRSR – provedba LRSR“. Pravilnik i povezana dokumentacija dostupni su na stranicama Upravljačkog tijela Mjera III.3. „Provedba i upravljanje LRSR – provedba LRSR“

Nositelji projekata odabranih od strane FLAG-a u okviru FLAG natječaja zahtjeve prema Upravljačkom tijelu podnose putem sustava FISHNET te je svrha ovoga Priručnika upoznati nositelje sa sustavom FISHNET.

2 Pristup sustavu FISHNET

Sustavu FISHNET pristupa se preko portala ePoljoprivreda (https://epoljoprivreda.mps.hr/), korištenjem vjerodajnice sustava eGrađani.

Kako postati e-Građanin može se pročitati na sljedećoj poveznici: https://gov.hr/hr/postanite-e-gradjanin/2090).

Upute za pristupanje i prijavu u sustav FISHNET putem portala ePoljoprivreda mogu se pronaći na sljedećoj poveznici: Uputa za prijavu u FISHNET sustav putem portala ePoljoprivreda

Za sva pitanja ili poteškoće pri prijavi, korisnici se mogu obratiti službi za korisnike u Upravljačkom tijelu putem e-maila eufondovi.ribarstvo@mps.hr

3 Osnovne informacije o sučelju sustava FISHNET

Korisničko sučelje FISHNET sustava sastoji se od dva dijela:

- **Dio A**: dio sučelja u kojem se nalazi popis mjera Programa za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027. godine (u dlajnjem tekstu: Program za ribarstvo i akvakulturu)
- **Dio B**: dio sučelja u kojem se nalazi popis zahtjeva koje je moguće pokrenuti za pojedine mjere.

Zahtjevi vezani za odabrane projekte u okviru FLAG natječaja nalaze se popisu mjera pod nazivom **Mjera III.3. Provedba LRSR**

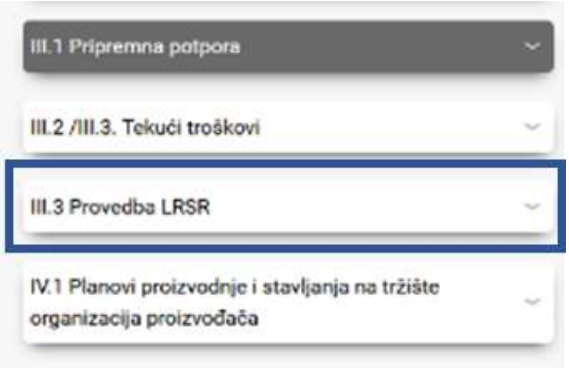

Klikom na strelicu kraj naziva mjere, otvorit će se popis godina u kojima se provodi mjera, točnije u kojima se može podnijeti Zahtjev za potporu za odobreni projekt.

Ako odaberete godinu koja je manja od tekuće godine prikazati će se sljedeća poruka: **„Mjere možete podnositi samo u tekućoj godini“:**

U drugom dijelu sučelja (B) moguće je odabrati tri kartice:

1) Podneseni zahtjevi – pregled svih predanih zahtjeva

Svi podneseni zahtjevi vidljivi su u kartici „Podneseni zahtjevi“ te je moguće pregledati svaki pojedini zahtjev odabirom ikone koja se nalazi na kraju Zahtjeva iza Jedinstvenog broj operacije

2) Novi zahtjevi za potporu/Kontrola u ranijoj fazi – Kreiranje novih zahtjeva/Kontrola u ranijoj fazi

Kreiranje novog zahtjeva moguće je pritiskom na ikonu nakon čega se otvara obrazac zahtjeva.

3) Spremljene skice zahtjeva – pregled svih nedovršenih zahtjeva (skica zahtjeva)

Klikom na skicu se otvara spremljeni nacrt te se isti nakon uređivanja (ako je to potrebno) može ažuriran ponovno spremiti klikom na ikonu Ažuriraj nacrt ili podnijeti, klikom na ikonu Podnesi zahtjev

4 Zahtjev za potporu za odabrani projekt

Kako je navedeno u prethodnom poglavlju, kreiranje novog zahtjeva moguće je pritiskom na ikonu ⊕ nakon čega se otvara obrazac zahtjeva.

Sva polja označena sa crvenom zvjezdicom (*) su obvezna polja te zahtjev nije moguće podnijeti ako ista nisu popunjena.

Polja se popunjavaju ručnim unosom, odabirom iz padajućeg izbornika, označavanjem kućice ili automatski. Polja u kojima je naveden tekst *„Automatska popuna podataka"* se automatski popunjavaju prema relevantnim vrijednostima uneseima u druga polja.

Obrazac Zahtjeva se sastoji od šest (6) dijelova, a čiji se naslovi mogu vidjeti na vrhu obrasca i nositelj projekta ih po potrebi može odznačiti ako ne želi da se prikazuju.

Prvi dio obrasca se odnosi na **podatke o FLAG-u, FLAG mjeri i FLAG natječaju** u okviru kojega je projekt za koji se Zahtjev podnosi odabran. Nositelj projekta u prvom polju iz padajućeg izbornika odabire FLAG u okviru čijeg natječaja se podnosi Zahtjev za potporu za odabrani projekt, a u druga dva polja unosi podatke o FLAG mjeri te identifikacijsu oznaku (ID) projekta/prijave projekta koja je navedena u odluci FLAG-a o odabiru projekta

Drugi dio obrasca se odnosi na **podatke o nositelju projekta**, pri čemu će podaci koji postoje u registru poslovnih subjekata u sustavu ePoljoprivreda biti automatski popunjeni.

Prva podcjelina se odnosi na ***Osnovne podatke o nositelju projekta***:

- **Naziv nositelja projekta**
- **OIB nositelja projekta**
- **Ulica (sjedišta/prebivališta)**
- **Broj (sjedišta/prebivališta)**

- **Mjesto (sjedišta/prebivališta)**
- **Poštanski broj (sjedišta/prebivališta)**
- **Županija sjedišta/prebivališta**
- **NUTS**
- **Sjedište/prebivalište nositelja projekta na otoku**

  Ako se odabere "DA", otvorit će se dodatno polje „Naziv otoka" u koje je potrebno unijeti naziv.
- **Informacija o nositelju projekta-Uredba (EU) br. 2021/1060**
- **Vrsta nositelja projekta-Uredba (EU) br. 2022/79**

  Privatnim poduzećem se smatra svaka osoba, neovisno o pravnom obliku, koja obavlja gospodarsku djelatnost, uključujući i obrte.
- **Vrsta nositelja projekta**

  Ovisno o odabiru u ovom polju, otvorite će se pripadajuća pitanja u drugoj podcjelini (Ostali podaci o nositelju projekta)
- **Nositelj projekta obveznik PDV-a**
- **PDV prihvatljiv trošak**

  PDV može biti prihvatljiv trošak u sljedećim slučajevima:
  - ✓ *Ako ukupni troškovi operacije ne prelaze 5 milijuna eura s PDV-om i pod uvjetom da je je FLAG natječajem propisana prihvatljivost u ovom slučaju*
  - ✓ *Ako ukupni troškovi operacije prelaze 5 milijuna eura s PDV-om, ali nositelj projekta/partner nema pravo na povrat PDV-a*

  Ukupni troškovi operacije obuhvaćaju ukupne troškove projekta (prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi)
- **Nositelj projekta ima pravo na povrat PDV-a**
- **Veličina poduzeća**

  Poduzeće je svaki subjekt koji se bavi gospodarskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni oblik, uključujući i partnerstva ili udruženja koja se redovno bave gospodarskom djelatnošću te je potrebno odabrati odgovarajuću vrijednost iz padajućeg izbornika sukladno dokumentaciji koja je dostavljena uz prijavu projekta na FLAG natječaj
- **Nositelj projekta je obveznik javne nabave**
- **Nositelj projekta prethodno ostvario potporu u okviru EFPR-a i/ili EFPRA-e**

  Navedeno se odnosi na potporu u okviru Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo za 2014.-2020. i/ili Programa za ribarstvo i akvakulturu za 2021.-2027., neovisno da li se radi o mjeri koju provodi FLAG ili mjeri na nacionalno razini koju provodi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
- **Jeste li za ovu mjeru podnijeli kontrolu u ranijoj fazi?**

U ovom je pitanju do daljnjega potrebno odgovoriti sa "NE", čak i ako je nositelj projekta prije podnošenja Zahtjeva za potporu za odabrani projekt uputio zahtjev za kontrolu u ranijoj fazi ili više njih, putem elektorničke pošte navedene u Pravilniku. Naime, do izrade ove verzije Priručnika (verzija 1.0), podnošenje zahtjeva za kontrolu u ranijoj fazi putem FISHNET-a, a prije podnošenja Zahtjeva za potporu za odabrani projekt, nije još funkcionalno.

Druga podcjelina se odnosi na ***ostale podatke o nositelju projekta***, a podaci koje je potrebno unijeti ovise o odabiru u polju *„Vrsta nositelja projekta"* u dijelu sa osnovnim podacima.

Ako se odabere *„Fizička osoba"*, u dijelu 1.2 Ostali podaci o nositelju projekta se otvara sljedeća forma:

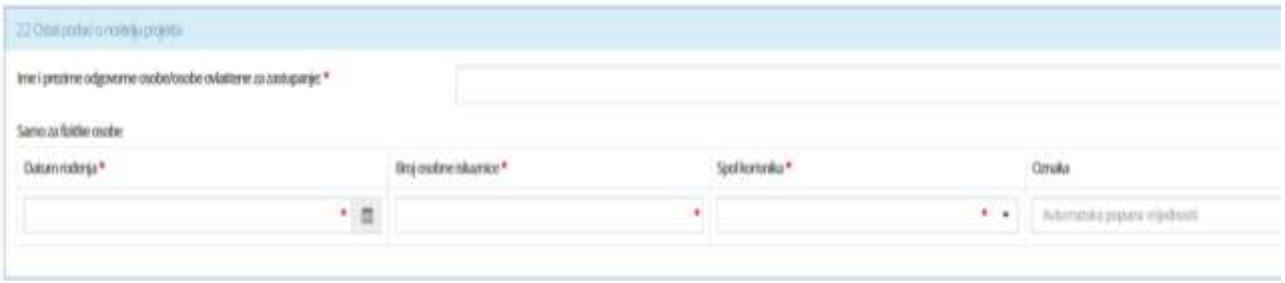

- **Ime i prezime odgovorne osobe/osobe ovlaštene za zastupanje**
  Kod fizičke osobe je ovaj podatak istovjetan „Nazivu (imenu i prezimenu) nositelja projekta"
- **Datum rođenja**
- **Broj osobne iskaznice**
- **Spol korisnika**

Ako se odabere *„Obrt"*, otvara se sljedeće:

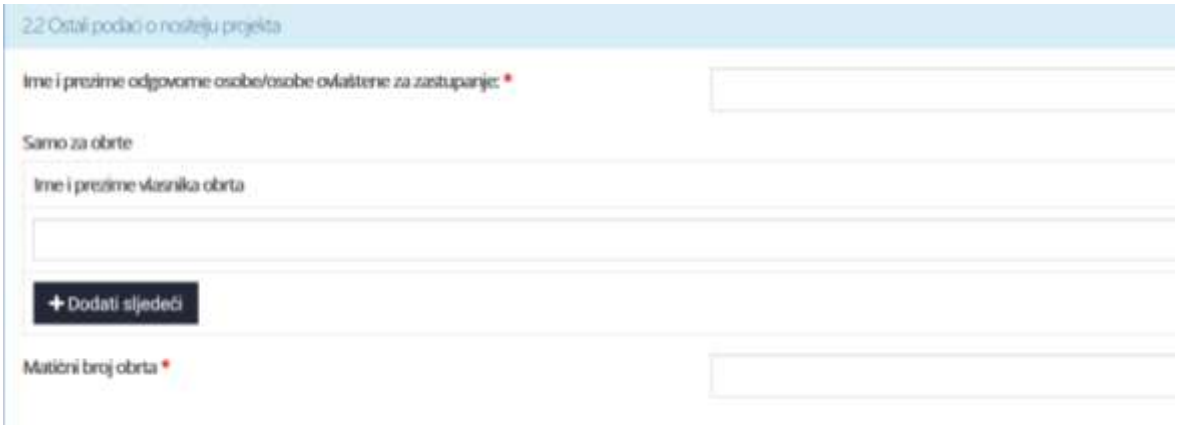

- **Ime i prezime odgovorne osobe/osobe ovlaštene za zastupanje**
- **Ime i prezime vlasnika obrta**
  U slučaju više vlasnika (suvlasnika), potrebno je unije podatke za svakog od njih, korištenjem ikone
  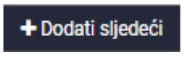

- **Matični broj obrta**

Kod odabira *ostalih vrsti korisnika*, otvara se polje za unos **imena i prezimena odgovorne osobe/osobe ovlaštene za zastupanje**

Treći dio podataka o nositelju projekta se odnosi na ***podatke o stvarnim vlasnicima nositelja projekta***. Navedeni podaci se odnose na podatke prema Registru stvarnih vlasnika koji je ustrojen temeljem članaka 32. do 36. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i vodi ga FINA.

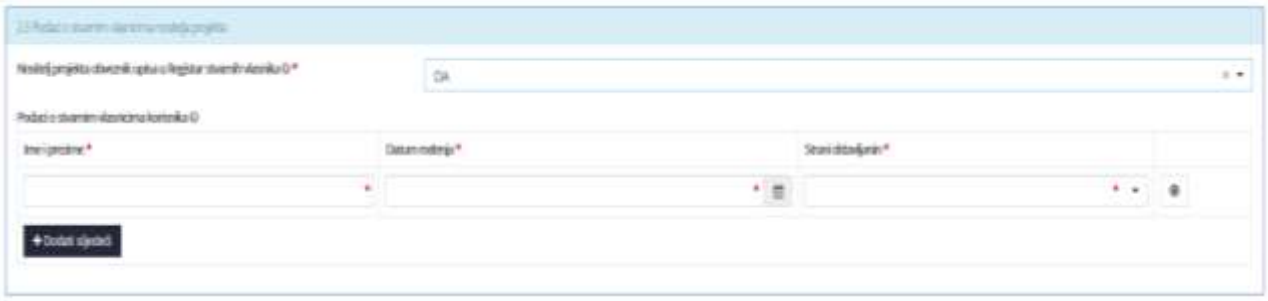

Nositelj projekta prvo odabire iz padajućeg izbornika da li je obveznik upisa u Registar stvarnih vlasnika. Ako je odabrano *„DA“*, potrebno je unijeti podatke o svim stvarnim vlasnicima (kako je upisano i u Registar stvarnih vlasnika). Podaci uključuju sljedeće:

- **Ime i prezime**
- **Datum rođenja**
- **Informaciju da li je osoba strani državljanin (nije državljanin Republike Hrvatske)**
- **OIB ili porezni identifikacijski broj**

  Ako je osoba državljanin Republike Hrvatske, otvorit će se polje za unos OIB-a, a ako je strani državljanin, polje za unos poreznog identifikacijskog broja

Posljednja podcjelina u dijelu podataka o nositelju projekta su ***podaci o kontakt osobi nositelja projekta***

Kod unosa podataka o e-mail adresi je važno pripaziti da se navede samo jednu e-mail adresu, kao i da ista na početku i na kraju ne sadrži nikakve znakove (kao što je npr. točka-zarez „;“) niti razmake (prazna mjesta). Ispravno navođenje podataka je važno s obzirom da će FISHNET sustav koristiti navedenu e-mail adresu za slanje automatski poruka obavijesti, između ostaloga i potvrdu o zaprimanju Zahtjeva za potporu za odabrani projekt.

Treći dio obrasca se odnosi na **podatke o operaciji, odnosno o odabranom projektu**.

- **Naziv operacije**
  Ako ne postoji naziv operacije/projekta, potrebno je navesti naziv mjere
- **Opis operacije**
  Navesti informacije o tome što se financira i koji su ključni ciljevi projekta, do najviše 255 znakova
- **Povezanost operacije sa malim priobalnim ribolovom, obvezom iskrcavanja, klimatskim promjenama, nediskriminacijom, rodnom ravnopravnosti, pravima osoba s invaliditetom**
  Navesti da li je operacija/projekt povezana sa nečim od navedenoga
- **Broj osoba izravno uključenih u operaciju**
  Navesti broj osoba koje su izravno uključene u operaciju/projekt. U podatak se ne uključuju vanjski pružatelji usluga/izvođačiradova/dobavljači roba niti osobe/zaposlenici koji ne sudjeluju izravno u operaciji/projektu
- **Operacija u partnerstvu**
  Navesti da li se operacija/projekt provodi u partnerstvu. Ako da, potrebno je navesti podatke o broju partnera te podatke o svakom partneru (ime i prezime/naziv partnera). Ako je uključeno više od jednog partnera, iste je moguće dodati korištenjem ikone 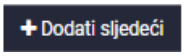

- **Sektor/područje na koje se operacija/projekt odnosi**
  Potrebno je navesti da li se projekt odnosi na gospodarski ribolov na moru, gospodarski ribolov na kopnenim vodama, akvakulturu, preradu proizvoda ribarstva i akvakulture ili drugo/ostalo. Moguće je odabrati i više od jednoga ili sva područja/sektore, ali najmanje jedno.

  Ovisno o odabiru područja/sektora, potrebno je popuniti i dodatne podatke.

  Ako se operacija/projekt odnosi na **gospodarski ribolov** na moru ili na kopnenim vodama, potrebno je navesti podatke o obuhvaćenim **ribarskim plovilima**. Ako je obuhvaćeno više od jednog ribarskog plovila, nova plovila se dodaju korištenjem ikone 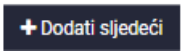

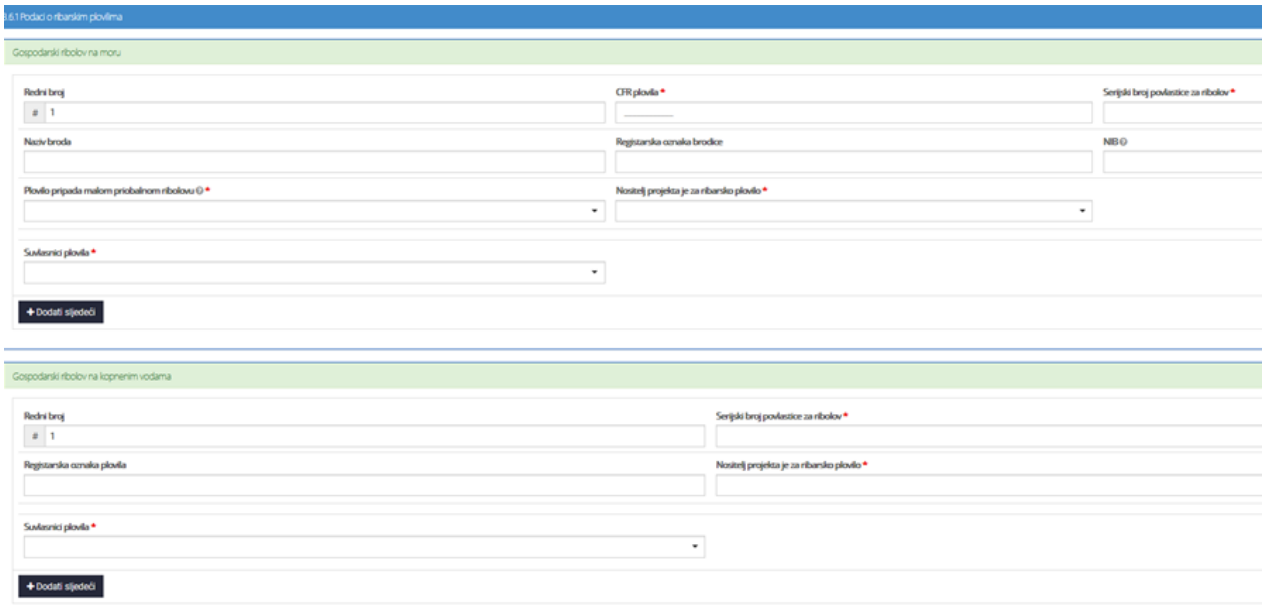

Ako se operacija/projekt odnosi na **akvakulturu**, potrebno je navesti podatke o **uzgajalištima/mrjestilištima** koji su istim obuhvaćeni, neovisno da li se radi o postojećem ili novom (budućem). Ako se radi o postojećem, unosi se i podatak o dozvoli za akvakulturu. Ako je obuhvaćeno više od jednog, novi se dodaju korištenjem ikone + Dodati sljedeći

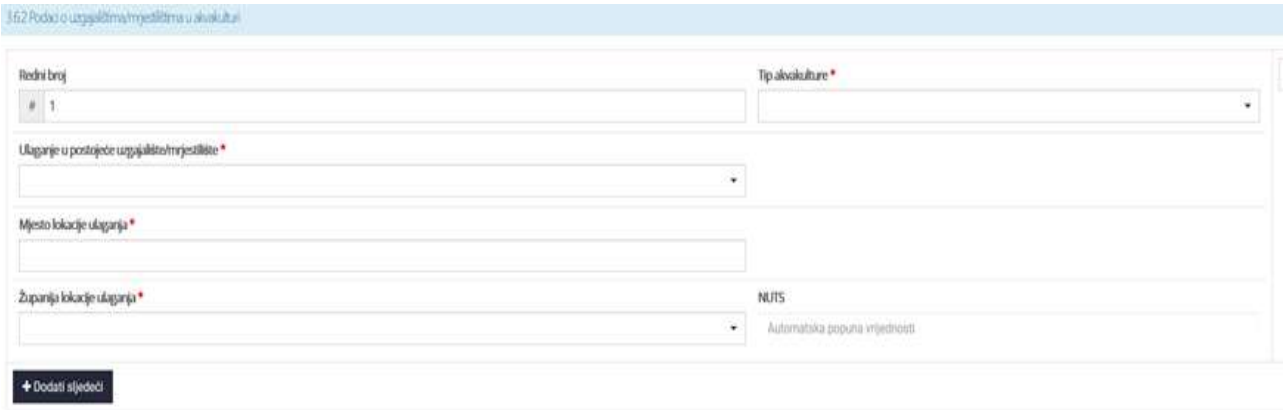

Ako se operacija/projekt odnosi na **preradu proizvoda ribarstva i akvakulture**, potrebno je navesti podatke o **objektima za preradu proizvoda ribarstva i akvakulture**, neovisno da li se radi o postojećem ili novom (budućem). Ako se radi o postojećem, unosi se i podatak o broju odobrenog objekta. Ako je obuhvaćeno više od jednog, novi se dodaju korištenjem ikone + Dodati sljedeći

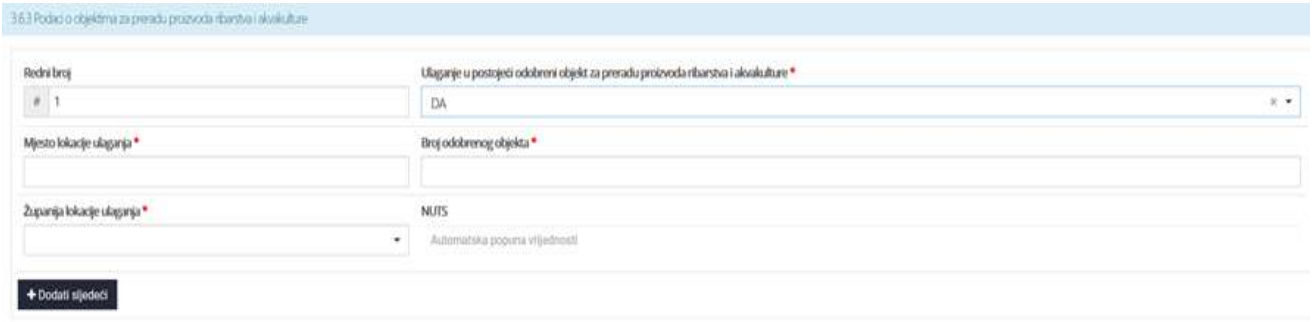

Ako se projekt odnosi na neko **drugo područje/sektor**, potrebno je navesti da li obuhvaća fizička ulaganja vezana za određenu lokaciju ili ne. Ako da, potrebno je navesti podatke o **lokaciji/lokacijama** (mjesto i županiju lokacije ulaganja). Ako je obuhvaćeno više od jedne lokacije, nove se dodaju korištenjem ikone + Dodati sljedeći

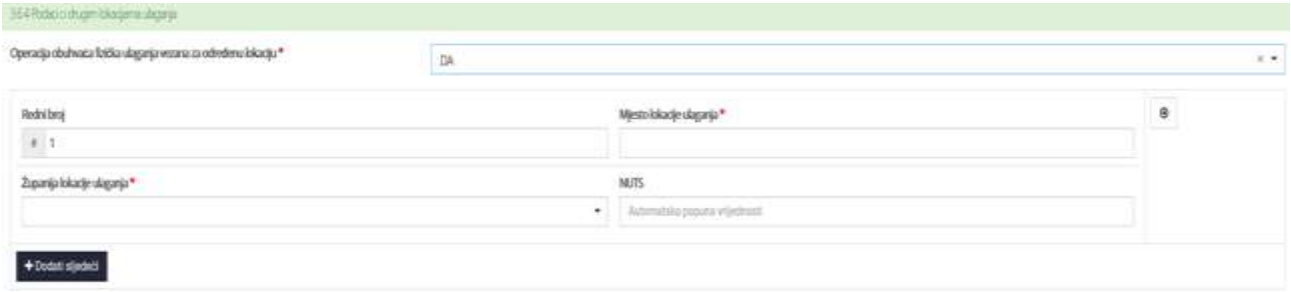

- **Vrsta operacije**

  Potrebno je odabrati vrstu operacije kojoj odabrani projekt pripada. Ako se projekt odnosi na više vrsta operacije, moguće je dodati nove korištenjem ikone + Dodati sljedeći

  Nositelj projekta treba prema vlastitom nahođenju i podacima o projektu, jjegovim planiranim doprinosima i slično, povezati odabrani projekt za koji podnosi zahtjev za potporu sa pripadajućom vrstom operacije. Detaljniji opis i primjeri pojedinih vrsta operacija dostupni su u Prilogu 1. ovoga Priručnika.

Četvrti dio obrasca se odnosi na **podatke o troškovima i potpori** za odabrani projekt, a prema podacima iz odluke o odabiru projekta koju je donio FLAG. Dodatno, ako postoje, nositelj projekta treba unijeti i podatke o ostalim troškovima projekta odnosno ostalim stavkama koje su sastavni dio projekta, a nisu obuhvaćene prijavom projekta/zahtjevom za potporu (npr. stavke/troškovi koji su sastavni dio projekta, ali nisu prihvatljivi sukladno Pravilniku i/ili FLAG natječaju ili za iste nositelj projekta iz drugih razloga ne potražuje potporu).

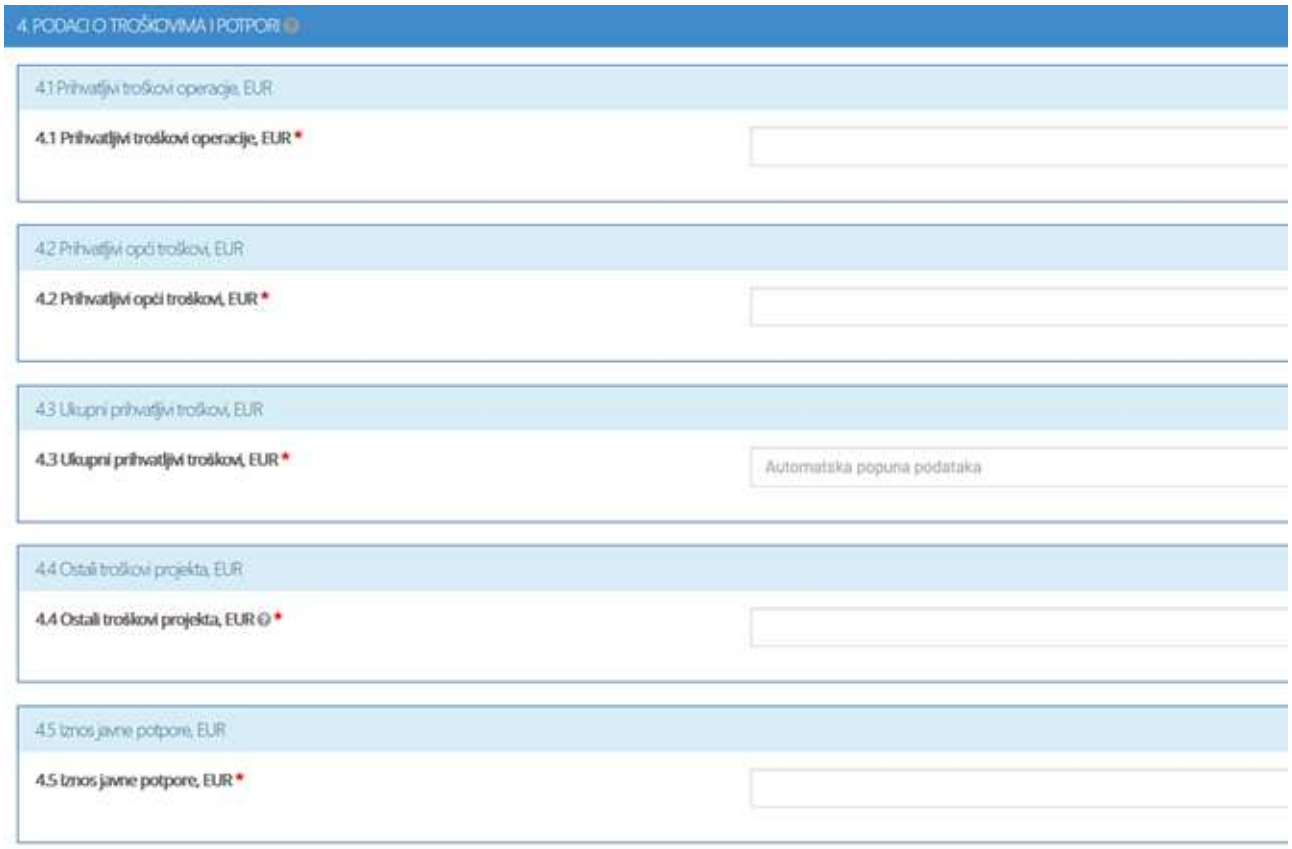

Peti dio obrasca se odnosi na **podatke o rezultatima projekta koje očekuje nositelj projekta** i to prema pokazateljima rezultata definiranima na razini Programa za ribarstvo i akvakulturu za prioritet/specifični cilj u okviru kojega se provode lokalne razvojne strategije i projekti odabrani u okviru njih. U ovom dijelu nositelj treba navesti da li odabrani projekt/operacija doprinosi predmetnim pokazateljima rezultata, te, ako da, navesti planirane ciljane vrijednosti.

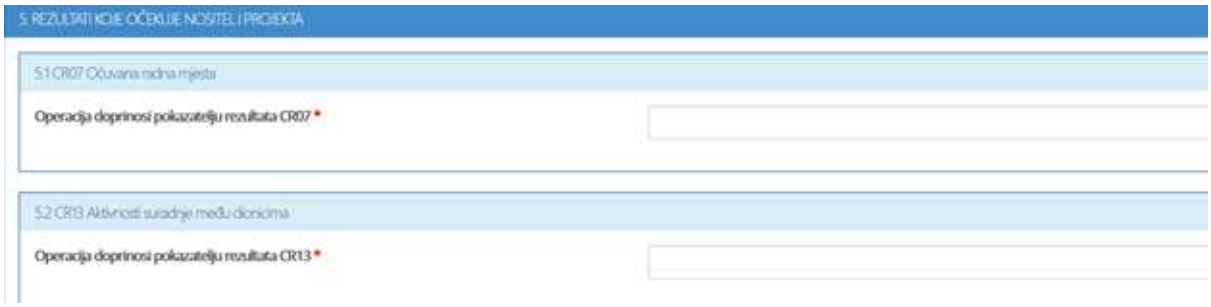

Detaljniji opis i primjeri predmetnih pokazatelja rezultata dostupni su u Prilogu 2. ovoga Priručnika.

Zadnji, **šesti dio** obrasca, predstavlja **izjave nositelja projekta**, a koje proizlaze iz EU ili nacionalnih propisa. Da bi bilo moguće podnijeti Zahtjev za potporu za odabrani projekt, potrebno je kvačicom označiti (prihvatiti) SVE navedene izjave.

Zahtjev za potporu za odabrani projekt se podnosi klikom na ikonu 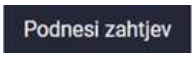

Ako je ikona 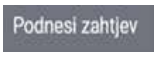

sive boje, podnošenje je onemogućeno te je potrebno provjeriti da li su popunjena sva polja označena crvenom zvjezdicom *.

Ako nositelj projekta ne želi odmah podnijeti zahtjev, može odabrati opciju 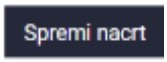

čime će nacrt zahtjeva biti spremljen i korisnik ga može pronaći u kartici Spremljene skice zahtjeva (pojašnjeno u poglavlju 3.), te po potrebi urediti, ažurirati i/ili podnijeti zahtjev.

Prilog 1 Vrste operacija

Kod	Opis (vrsta operacije)	Daljnja definicija
01	Ulaganje u smanjenje potrošnje energije i energetsku učinkovitost	Operacije povezane sa smanjenjem potražnje za energijom i povećanjem učinkovitosti potrošnje energije. Primjeri uključuju: ✓ osuvremenjivanje plovila s ciljem učinkovitije potrošnje goriva ✓ operacije na kopnu ✓ poboljšana izolacija rashladnih sustava ✓ korištenje grijane vode iz okolnih industrijskih izvora (npr. elektrane) ✓ poboljšana toplinska izolacija područja za preradu ili druge mjere za izbjegavanje temperaturnih fluktuacija ✓ prelazak na lokalne dobavljače, što dovodi do smanjenja kilometara ✓ kupnja energetski učinkovitije proizvodne tehnologija
02	Ulaganja u sustave za proizvodnju obnovljive energije	Operacije povezane s prelaskom na obnovljive izvore energije. Primjeri uključuju: ✓ ugradnja sustava za obnovljivu energiju (solarne ploče, vjetroturbine) ✓ prelazak na sustave obnovljive energije ✓ korištenje energije iz obnovljivih izvora od strane poduzeća ili drugih subjekata na FLAG području
03	Ulaganje u opremu za proizvodnju na plovilu	Operacije povezane s nabavom fizičkih predmeta za poboljšanje učinkovitosti i povećanje održivosti koji se upotrebljavaju na ribarskim plovilima za proizvodne aktivnosti, a koji se smatraju troškovima ulaganja povezanima s proizvodnjom. Primjeri uključuju: ✓ zamjena ili modernizacija proizvodne opreme na plovilu, kao što su rashladne komore
04	Ulaganje na plovilu radi poboljšanja navigacije ili kontrole motora	Operacije povezane s ulaganjem u integrirane sustave upravljanja plovilom radi poboljšanja navigacije ili kontrole motora.
07	Ulaganje u poboljšanje sljedivosti	Operacije povezane sa sljedivošću proizvoda ribarstva i akvakulture od točke ulova/uzgoja do maloprodaje. Primjeri uključuju:

		✓ informacijski sustavi povezani s razvojem sljedivosti ✓ korištenje barkodova, skenera itd.
09	Marketinške aktivnosti	Operacije povezane s jačanjem konkurentnosti sektora ribarstva i akvakulture; poboljšanje transparentnosti i stabilnosti tržišta, posebno u pogledu gospodarskog znanja i razumijevanja tržišta EU za proizvode ribarstva i akvakulture duž lanca opskrbe; osiguravanje uravnoteženije raspodjele dodane vrijednosti duž lanca opskrbe u sektoru ribarstva i akvakulture; te poboljšanje informiranja potrošača i podizanje svijesti potrošača, u svrhu povećanja prodaje, obavješćivanjem i označavanjem. Primjeri uključuju: ✓ promotivne kampanje i brendiranje ✓ certificiranje znaka za okoliš ✓ promicanje prodaje ✓ kratki lanci (npr. izravna prodaja) za proizvode ribarstva i akvakulture ✓ poboljšanje slike/imidža ribarstva i akvakulture
10	Savjetodavne usluge	Operacije povezane sa specijaliziranim tehničkim savjetima koji se pružaju subjektima u relevantnim sektorima i koje pružaju vanjski stručnjaci tijekom faze provedbe ili nakon što poduzeće već posluje. Primjeri uključuju: ✓ savjeti o tehnološkim rješenjima za očuvanje okoliša ✓ studije izvedivosti za akvakulturu, preradu ili tržišna kretanja ✓ uvođenje sustava upravljanja kvalitetom (QMS, ISO)
11	Ulaganja za potporu poslovnom razvoju (razvoj strategije, administracija, oprema)	Operacije povezane s postojećim poduzećima i osnivanje novih poduzeća u relevantnim sektorima. Primjeri uključuju: ✓ strategije poslovnog planiranja ✓ registracija novoosnovanih poduzeća
12	Ostale operacije diversifikacije poslovanja koje ne uključuju ribarstvo, akvakulturu ili inovacije	Operacije povezane s akcijskim planom za mali ribolov i diversifikacijom aktivnosti u širem održivom plavom gospodarstvu. Operacije bi mogle biti one koje služe za poboljšanje i pristup mogućnostima i prihodima koje nudi održivo plavo gospodarstvo te potencijal ribara da se uključe u nove vrste aktivnosti koje nisu povezane s ribarstvom, uz aktivnosti povezane s ribarstvom. Primjeri uključuju: ✓ turističke djelatnosti, uključujući ribolovni turizam, trgovinu

14	Osposobljavanje za poboljšanje vještina i razvoj ljudskog kapitala	Operacije povezane sa osposobljavanjem Primjeri uključuju: ✓ pojedinačni seminari, radionice, sastanci itd. usmjereni na pojedince i koje provode voditelji osposobljavanja i iskusni stručnjaci (npr. ribari), a u svrhu izgradnje ljudskih kapaciteta i širenja dobre prakse ✓ operacije za poboljšanje vještina različitih aktera u području ribarstva (npr. preusmjeravanje vještina na turizam ili akvakulturu) ✓ osposobljavanje ribare od strane znanstvenika, npr. za uzorkovanje kvalitete vode
15	Događanja	Operacije povezane s organizacijom i održavanjem događanja. Ovu vrstu operacije bi trebalo odabrati ako je glavna aktivnost u operaciji organizacija i održavanje jednog ili više događanja. Primjeri uključuju: ✓ konferencije ✓ trgovački sajmovi ✓ konvencije ✓ simpoziji ✓ marketinška događanja ✓ druge vrste događanja koje se nude široj javnosti
16	Informiranje, komunikacija sa širom javnosti	Operacije povezane s općim podizanjem svijesti javnosti (opće javnosti, škola, turista itd.) o pitanjima povezanima s održivošću, zdravstvenim koristima konzumacije ribe i zaštitom okoliša, kao što su razvoj i provedba informativnih i komunikacijskih kampanja. Primjeri uključuju: ✓ kampanje o održivoj konzumaciji ribe, morskom otpadu i mikroplastici, ishrani i sl.
17	Izgradnja kapaciteta	Operacije povezane s izgradnjom kapaciteta na razini sektora s ciljem jačanja kapaciteta relevantnih sektora u cjelini. Primjeri uključuju: ✓ razvoj centara za osposobljavanje ✓ posjeti radi izlaganja ✓ razvoj centara za učenje
18	Razvoj marketinških inovacija	Operacije povezane s identifikacijom ili primjenom novih ideja koje su korisne u pronalaženju rješenja za pitanja marketinga. Primjeri uključuju:

		✓ utvrđivanje i razvoj novih tržišta za vrste koje trenutačno nemaju tržišnu vrijednost ili imaju nisku tržišnu vrijednost ✓ odgovaranje na potrebu za novim tržišnim zahtjevima, kao što su ekološka prodaja ili registracija znaka
19	Razvoj inovacija procesa	Operacije povezane s identifikacijom ili primjenom novih ideja koje su korisne za poboljšanje poslovnih procesa. Odnosi se na potporu promjenama ili poboljšanju poslovnih procesa nizom povezanih zadaća ili aktivnosti kako bi se poduzećima bolje pomoglo da ostvare svoje ciljeve. Ove vrste operacija usredotočene su na to *kako* se stvari rade. Primjeri uključuju: ✓ uspostava ili obnova sustava organizacije ✓ operativni postupci/procesi ✓ potporni postupci/procesi
20	Razvoj inovacija proizvoda	Operacije povezane s identifikacijom ili primjenom novih ideja koje su korisne u pronalaženju rješenja za pitanja povezana s proizvodima. Primjeri uključuju: ✓ razvoj i diversifikacija u nove proizvode ✓ oprema za preradu ✓ dodavanje vrijednosti proizvodima ✓ poboljšanje pogodnosti za potrošače ✓ pakiranje ✓ produljenje roka trajanja ✓ ostala poboljšanja kvalitete
21	Studije i istraživanja	Operacije povezane s istraživanjem (terenskim ili na temelju dokumentacije) posebnih pomorskih pitanja i pitanja povezanih s ribarstvom. Primjeri uključuju: ✓ studije u okviru znanstvenih savjeta ✓ informacije o tržištu ✓ zdrava mora ✓ dekarbonizacija ✓ društveno-gospodarski podaci ✓ projekti i financije ✓ NNN ribolov
22	Razmjena znanja	Operacije povezane s ulaganjima čiji je cilj povećanje razmjene podataka i iskustava. Operacije su usmjerene na jačanje kontakata među dionicima i razmjenu znanja, uglavnom putem sastanaka ili digitalnih platformi. Primjeri uključuju:

		✓ IT platforme za razmjenu podataka i informacija ✓ sastanci, radionice, studijski posjeti itd. za razmjenu znanja ✓ operacije koje su izričito usmjerene na dijeljenje znanja
23	Suradnja	Operacije suradnje s partnerima iz područja različitih FLAG-ova ili LAG-ova (iz iste države članice, različitih država članica).
24	Obnova ekološkog kontinuiteta rijeka	Operacije povezane s ulaganjima u očuvanje ili obnovu rijeka. To uključuje obnovu rijeka i ulaganja u kontinuitet rijeke kako bi se poduprla bioraznolikost, rekreacija, upravljanje poplavama i razvoj krajolika. Primjeri uključuju: ✓ uklanjanje brana ✓ potporu migratornim rutama riba
26	Prikupljanje i/ili odlaganje morskog otpada	Operacije povezane s pronalaženjem i pravilnim odlaganjem izgubljenog ribolovnog alata i morskog otpada. Primjeri uključuju: ✓ ribolov smeća ✓ poboljšanja infrastrukture za prikupljanje i odlaganje morskog otpada
27	Okolišne usluge	Operacije čiji je cilj zaštita i poboljšanje morskog i kopnenog okoliša tehnikama ribolova i uzgoja kojima se podupire bioraznolikost, poboljšava krajolik, kvaliteta vode, zraka i tla. Primjeri uključuju: ✓ okolišni doprinosi akvakulture, npr. održavanje i razvoj ribnjaka koji doprinose upravljanju vodama na lokalnom području ✓ uzgojni sustavi s malim utjecajem na okoliš ✓ ekološka akvakultura ✓ očuvanje visokovrijednih staništa i njihove povezane bioraznolikosti (npr. smanjenjem smrtnosti grabežljivaca s pomoću uređaja za odvraćanje)
32	Produktivna ulaganja u održivu akvakulturu	Operacije povezane s proizvodnjom održivih proizvoda akvakulture i operacije koje doprinose preradi proizvoda akvakulture. Primjeri uključuju: ✓ kupnja opreme ✓ modernizacija u svrhu stvaranja energetski učinkovitije akvakulture ✓ poboljšanje kvalitete proizvoda
36	Upotreba neželjenog ulova	Operacije povezane s rješavanjem ili ublažavanjem

		posljedica obveze iskrcavanja. Primjeri uključuju: ✓ skladištenje na plovilu ✓ proizvodnja i stavljanje na tržište proizvoda dobivenih od neželjenog ulova (neželjeni ulovi ne smiju biti namijenjeni prehrani ljudi)
37	Upravljanje područjima mreže Natura 2000 i njihovo praćenje („meke“ operacije)	Operacije povezane s upravljanjem i praćenjem u skladu s prioritetnim akcijskim okvirima uspostavljenima u skladu sa zahtjevima iz Direktive o pticama 2009/147/EZ ili Direktive o staništima 92/43/EEZ, koje se posebno odnose na područja mreže Natura 2000. Primjeri uključuju: ✓ pilot-projekti ✓ priprema informativnih i promotivnih materijala, kampanje i ankete za podizanje svijesti
38	Ulaganja u obnovu područja mreže Natura 2000	Operacije povezane s ulaganjima u obnovu područja mreže Natura 2000, u skladu s prioritetnim akcijskim okvirima uspostavljenima u skladu sa zahtjevima iz Direktive o pticama 2009/147/EZ ili Direktive o staništima 92/43/EEZ. Primjeri uključuju: ✓ infrastruktura potrebna za zaštitu, obnovu i očuvanje staništa ili vrsta, uključujući nabavu opreme ✓ infrastruktura za javni pristup, interpretaciju, informativni kiosci itd. (na primjer infrastruktura za povećanje vrijednosti prostora lokacija kao što su oznake, staze, platforme za promatranje i centri za posjetitelje)
39	Upravljanje zaštićenim morskim područjima i njihovo praćenje („meke“ operacije)	Operacije povezane s upravljanjem zaštićenim morskim područjima i njihovim praćenjem, tj. zaštićenim područjima osim mreže Natura 2000 u skladu s Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji 2008/56/EZ, i „meke” operacije koje se posebno odnose na zaštićena morska područja. Primjeri uključuju: ✓ pilot-projekti ✓ pripremu informativnog i promidžbenog materijala, kampanje i ankete za podizanje svijesti
40	Ulaganja u obnovu zaštićenih morskih područja	Operacije povezane s obnovom zaštićenih morskih područja, tj. zaštićenih područja osim mreže Natura 2000 u skladu s Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji 2008/56/EZ. Primjeri uključuju:

		✓ infrastruktura potrebna za zaštitu, obnovu i očuvanje staništa ili vrsta, uključujući nabavu opreme ✓ infrastruktura za javni pristup, interpretaciju, informativni kiosci itd. (na primjer infrastruktura za povećanje vrijednosti prostora lokacija kao što su oznake, staze, platforme za promatranje i centri za posjetitelje
41	Smanjenje i sprečavanje onečišćenja/kontaminacije	Operacije povezane sa smanjenjem ili sprečavanjem onečišćenja uzrokovanog ribarstvom i akvakulturom. Primjeri uključuju: ✓ ekološki prihvatljive boje protiv obrastanja ✓ smanjenje ispuštanja iz plovila, akvakulture i pogona za preradu
42	Potrošnja vode i poboljšanje kvalitete vode	Operacije povezane s učinkovitom upotrebom vode, posebno u kopnenim aktivnostima kao što su akvakultura i pogoni za preradu. Primjeri uključuju: ✓ tehnologije za smanjenje potrošnje vode ✓ ugradnja sustava za pročišćavanje vode ✓ recirkulacijski sustavi
47	Ulaganje u informacijsku tehnologiju – hardver	Operacije povezane s ulaganjem u bilo koju vrstu hardvera povezanog s upravljanjem morima (uključujući prostorno planiranje morskog područja)
48	Ulaganje u informacijsku tehnologiju – softver	Operacije povezane s ulaganjem u bilo koju vrstu softvera povezanog s upravljanjem morima (uključujući prostorno planiranje morskog područja)
52	Ulaganje u dobrobit životinja	Operacije povezane sa zdravljem i dobrobiti životinja u akvakulturi u skladu s Uredbama (EU) br. 2016/429 i (EU) br. 652/2014. Primjeri uključuju: ✓ prevencija bolesti ✓ upravljanje gustoćom nasada
53	Kvaliteta hrane i sigurnost higijene	Operacije povezane sa sigurnošću hrane radi zaštite potrošača, smanjenja otpada od hrane i povećanja sigurnosti opskrbe hranom u EU. Primjeri uključuju: ✓ promicanje higijene ✓ certificiranje kvalitete ✓ promicanje kvalitete
54	Ulaganja u sigurnosnu opremu	Operacije povezane s poboljšanjem zdravstvenih, i sigurnosnih uvjeta.

		Primjeri uključuju: ✓ poboljšanje zdravlja/sigurnosti posade na plovilu kao što su ugrađeni sustavi za sprječavanje požara, sigurnosni i alarmni sustavi ili sustavi za smanjenje buke ✓ poboljšanje zdravlja/sigurnosti u preradi i akvakulturi
55	Ulaganja u radne uvjete	Operacije povezane s poboljšanjem radnih uvjeta. Primjeri uključuju: ✓ poboljšanje radnih uvjeta na plovilu, kao što su kapaciteti za smještaj namijenjeni isključivo za posadu, uključujući sanitarne čvorove, zajedničke prostore, kuhinjske prostore i strukture palube za skloništa ✓ poboljšanja radnih uvjeta u preradi i akvakulturi
56	Pilot-projekti	Operacije povezane s početnom, često provedbom manjeg opsega, koja se koristi za dokazivanje održivosti, primjenjivosti i rizika ideje, koncepta ili tehnike. Primjeri uključuju: ✓ specifikacije strojeva za preradu ✓ ispitivanje sastava hrane za životinje u akvakulturi ✓ nove aktivnosti diversifikacije
57	Društveno-kulturni razvoj	Operacije povezane s promicanjem i/ili iskorištavanjem društvene i kulturne baštine područja ili poboljšanjem kvalitete života lokalne zajednice, povezano sa ribarstvom i akvakulturom Primjeri uključuju: ✓ muzeji ✓ tržnice ✓ staze
58	Upravljanje	Operacije povezane s poboljšanjem upravljanja morima i obalnim područjem unutar EU i na globalnoj razini. Primjeri uključuju: ✓ mjere za uključivanje malog priobalnog ribolova u relevantnim strukturama za donošenje odluka na lokalnoj razini ✓ mjere za poboljšanje upravljanja lokalnim resursima
59	Animacija i izgradnja kapaciteta	Operacije povezane sa participativnom provedbom lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu, uključujući operacije kojima se podupiru animacija zajednice, razvoj projekata i aktivnosti podizanja svijesti za ribarstvo.

		Primjeri uključuju: ✓ informativne kampanje ✓ jačanje organizacija u zajednici ✓ tečajevi, seminari, radionice itd.
64	Ostalo (društveno)	Ostale operacije koje pridonose poboljšanju ljudskog kapitala.
65	Ostalo (okolišno)	Ostale operacije kojima se doprinosi smanjenju negativnog utjecaja na okoliš i ekosustave.
66	Ostalo (gospodarski)	Ostale operacije koje pridonose razvoju poslovanja.

Prilog 2 Pokazatelji rezultata

CR07 Zadržana radna mjesta	
Mjerna jedinica	Broj osoba
Definicija	Zadržavanje zaposlenih kao rezultat potpore iz EFPRA-e (zaposleni ili samozaposleni za plaću, dobit ili obiteljsku dobit)
Pojašnjenje	Pokazatelj uključuje samo poslove koji bi bili izgubljeni bez potpore iz EFPRA-e. Vrijednost pokazatelja se temelji na podacima i izvještajima korisnika prema evidencijama i podacima o zaposlenima. Za osobe koje nisu zaposlene na puno radno vrijeme moguće je za procjenu primijeniti princip ekvivalenta punog radnog vremena i to na sljedeći način: - puno radno vrijeme = 1 osoba - pola radnog vremena = 0,5 osoba - sezonski ili povremeni = 0,3 osobe Osobe koje su privremeno zaposlene za rad na provedbi projekta/operacije (npr. koordinacija projekta, istraživači) se ne uračunavaju u broj zaposlenih osoba za potrebe ovoga pokazatelja
Procjena vrijednosti	Kod definiranja vrijednosti pokazatelja na razini projekta (operacije), ciljana vrijednost predstavlja procijenjeni broj radnih mjesta (osoba) koji će se zadržati (očuvati) kao rezultat potpore u okviru projekta (operacije). U tu svrhu, vrijednost pokazatelja rezultata treba biti što je moguće bliža jedinici koja provodi projekt (operaciju) ili lokaciji projekta (operacije), na primjer ako se potpora dodjeljuje za jedan dio poslovanja korisnika, kao što je jedno uzgajalište korisnika, kod procjene ciljane vrijednosti u obzir treba uzeti predviđeni broj radnih mjesta (osoba) koja će se zadržati u tom dijelu poslovanja/na tom uzgajalištu. Ako to nije moguće, broj radnih mjesta koja se zadržavaju se povezuje sa korisnikom u cijelosti.
Osnovna (polazna) vrijednost	Nula
Polazna godina	Godina prije početka provedbe projekta (operacije)
Planirana (ciljna) vrijednost	Planirani broj zadržanih poslova (osoba) po završetku projekta (operacije) odnosno u godini završetka projekta (operacije)
Primjer	Lokalni proizvođač u akvakulturi gubi tržišne udjele zbog cjenovne konkurencije i neučinkovite proizvodne opreme. Kroz LRSR mu se za projekt potpora dodjeljuje za ulaganja u nove pogone za preradu i tako mogu proizvoditi uz veću troškovnu učinkovitost te korisnik ne treba otpuštati nikoga od zaposlenika odnosno ta su radna mjesta zadržana kao rezultat potpore iz LRSR, odnosno kao rezultat projekta.

C13 Aktivnosti suradnje između dionika	
Mjerna jedinica	Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu i imaju zajednički rezultat
Definicija	Zadržavanje zaposlenih kao rezultat potpore iz EFPRA-e (zaposleni ili samozaposleni za plaću, dobit ili obiteljsku dobit)
Pojašnjenje	Suradnja uključuje sve vrste partnera (ribari, istraživači, lokalne vlasti, poduzeća, nevladine organizacije itd.), a aktivnost suradnje podrazumijeva aktivnost (radnju) koju provode dva ili više partnera s ciljem zajedničkog rezultata (npr. zajedničko istraživanje koje provode ribari i znanstvena institucija ili obrazovni/savjetovani program koji za ribare provode odgojno-obrazovna ustanova i nevladina organizacija i slično)
Procjena vrijednosti	Kod definiranja vrijednosti pokazatelja na razini projekta (operacije), ciljana vrijednost predstavlja procijenjeni broj aktivnosti (radnji) koje će se provoditi u partnerstvu uz potporu u okviru LRSR, na razini projekta (operacije). Procijenjena vrijednost ovoga pokazatelja rezultata može biti jednaka kao pokazatelj ostvarenja (za jedan projekt je vrijednost jednaka jedan), ali može biti i veća, ako je projektom (operacijom) predviđeno više aktivnosti (radnji) suradnje.
Osnovna (polazna) vrijednost	Nula
Polazna godina	Godina prije početka provedbe projekta (operacije)
Planirana (ciljna) vrijednost	Planirani broj aktivnosti (radnji) provedenih u partnerstvu u sklopu projekta (operacije) uz potporu u okviru LRSR po završetku projekta (operacije) odnosno u godini završetka projekta (operacije)
Primjer	Nevladina organizacija i lokalni istraživački institut koriste sredstva u okviru LRSR kako bi udružili svoje resurse i stručnost kako bi istražili učinke uvođenja alternativnih pogonskih sustava na ribarskim plovilima na emisije CO2. Ovaj projekt (operacija) rezultira jednom „aktivnošću (radnjom) suradnje" i stoga bi na razini projekta (operacije) vrijednost ovoga pokazatelja bila „jedan".